

søndagsliv

»White people call it Jitterbug
- we call it Lindy Hop«.

Frank Manning, Harlem,
født 1914 og stadig aktiv danser
Side 6-9

Lindy Hop – svedigt, sejt og swingende

GERTRUD BAUN

Der bliver fjederhoppet, spjættet, kastet og svedt, så ballerne bliver våde, når der danses Lindy Hop i Studenterhuset hver søndag.

Swingdans har mange retninger, hvis man spørger sig omkring. Men i dette sekund i Københavns Studenterhus søndag eftermiddag er der kun én – nemlig numse mod numse i fællesdansen Big Apple, der bedst kan betegnes som en mellemting mellem komisk og sexet. Mest det første.

Øjeblikket efter svinger alle højre arm over hovedet, svajer hoften, hujer vildt og ender med et taktfast klap til musikken. Den er levende i dag, musikken, og slår pludselig om til en heftigt hurtig rytme, der viser sig at være aftalt spil.

En mand hives ud på midten, og omkring 20 par slår ring om ham, hvorefter pigerne på skift hvirvler ind og forsøger at køre ham træt, mens mændene klapper.

»Normalt skiftes parrene til at gå ind på midten og danse, når vi er i rundkreds, men Jan har fødselsdag«, forklarer Susanne, der lige er i pit stop i baren. Og han er umulig at køre træt, for han er en af miljøets mest garvede undervisere.

»De gjorde det med mig, da jeg havde fødselsdag for nylig, og jeg elskede det«, smiler hun henført. Susanne er 42 og anmelder bøger til daglig. Hun skulle bare

EN TYVER. Når der er levende musik til dansen, koster det 20 kroner. Ellers er det gratis. Foto: Jens Dresling

lige se, hvad Lindy Hop var sidste år og er kommet i Studenterhuset næsten hver søndag siden.

»Jeg har lært et væld af søde mennesker at kende, men spørg mig ikke, hvad de laver eller hedder til efternavn. Det handler

om at få danset mest muligt sammen. Og så med de nye«.

Hver søndag klokken 15-18 er der Hep-Cat Café, og Anders Iversen, der er tilknyttet Studenterhuset beklager, at det i dag koster 20 kroner.

KORT OM LINDY HOP

Fra Harlem.

Lindy Hop er den originale swingdans fra 1930'ernes Harlem. Dansen udsprang af Charleston, der blev danset i hele USA i 20'erne af både sorte og hvide. Blandt de sorte i Harlem, New York, udviklede den sig til Lindy Hop i takt med, at musikere som Ella Fitzgerald og Benny Goodman gjorde swingmusikken populær. De amerikanske soldater førte dansen og musikken med til Europa under Anden Verdenskrig, hvor den blev kendt som jive og jitterbug.

Lindbergh.

Navnet Lindy Hop siges at være opstået, da en journalist i en park i New York spurgte nogle dansere, hvad de lavede. »We're doing ... eeh ... The Lindy Hop«. Med reference til piloten Charles Lindbergh, der blev

kaldt 'Lucky Lindy' og hans 'hop' over Atlanten i 1927.

I Danmark. Lindy Hop døde ud i 1950'erne, men spredte sig igen fra 1980'erne. Blandt andet via nogle entusiaster i Stockholm. De to dansefreaks og undervisere Jan 'Stompin' H. Nielsen og Per 'Rock' Jørgensen kan tilskrives en stor del af æren for at have banet Lindy Hops vej til Danmark. De gik til bogie på en danseskole i København, men tog for 10 år siden på 'Herräng Dance Camp' nord for Stockholm og lærte Lindy Hop. Senere dannede de foreningen Swingshoes, og langsomt udbredtes kendskabet i samarbejde med folkene bag Hep-town. For fem år siden var der fem par, der øvede i Studenterhuset. I dag kommer cirka 75 mennesker hver søndag.

GOOFY. »Man må gerne være lidt goofy i den her dans. Du kan bare ikke se lækker ud, samtidig med at du måske ligger oppe på ryggen af en mand og spræller med benene, mens han bærer dig ud«, siger Trine Louise Koch. Foto: Jens Dresling

Lindy Hop ...

Fortsat fra forrige side

»Normalt er det gratis, men en gang om måneden har vi levende musik, og pengene går til musikerne«. Ellers foregår alt på frivillighedsbasis. Man skiftes til at stå i baren, og når man er blevet god nok til at danse, kan man melde sig til at forstå en times begynderundervisning i lokalerne ovenpå. Og der er nytilkomne hver uge.

En uhøjtidelig affære

»Miljøet er vildt entusiastisk. Det første, jeg blev spurgt om herinde, var, om jeg ikke lige kunne bage en kage, vi kunne sælge i baren«, griner Trine Louise Koch, der har været med et års tid.

Hun lever af at undervise i salsa, som hun har danset i 12 år, men er nu også med egne ord blevet en rigtig Lindy-nørd.

»Salsaen er jo lækker og sensuel, og begge danse handler om livsglæde på hver deres måde, men det hér er mere sådan ud over stepperne og godt ned i knæ og ankler. Så efter at have været 'frøken Sensuella' i årevis, er det en skøn vekselvirkning med nogle mere kækkede moves. Lindy Hop er virkelig en uhøjtidelig affære«.

En fyr med seler og slips har vist siddet i noget vådt. Eller er det...? Ja, selvfølgelig – regulær ballesved. Hvis damen, han danser med, har samme problem, er det hel-

digvis godt skjult af hendes fine, knælange 1930'er-kjole. Enkelte piger har også højhælede sko, men de fleste er i mere sikre flade sko. Indtil flere hyttesko spottes.

Trine havde set nogle flyers på lygtepæle i København og blev endnu mere nysgerrig, da hun faldt over et tv-program på DR 2 om en Lindy Hop-danselejr nord for Stockholm.

»Jeg skulle bare lige prøve et par timer hos Heptown i København, men endte med at rejse to måneder til New York sidste vinter for at lære det der, hvor det kommer fra. Så nu underviser jeg i salsa tre aftener om ugen og danser Lindy Hop tre aftener om ugen. Jeg tror, det er noget med nogle endorfiner, der fiser rundt i kroppen, fordi man hopper op og ned i knæene. Eller bouncer, som det hedder. Så må folk tilbage og have mere. Og så er miljøet også stadig så lille, at det nærmest bliver ens familie«.

Om man kan sætte lighedstegn mellem jitterbug og Lindy Hop er et kildent spørgsmål. Men de er helt sikkert beslægtede. Musikken er swingjazz som for eksempel Ella Fitzgerald, og det var i hvert fald Lindy Hop, der kom først. Den blev født i Harlem i 1927 blandt de sorte. Og ført til Europa under Anden Verdenskrig af amerikanske soldater. Nogle mener så,

at jitterbug er den 'hvide' udgave af Lindy Hop.

Ikke så scoreagtigt

Hvordan det end var, kan man se på selv de pæredanske søndagsdansere, der frivilligt er gået indenfor en forårsdag i København, hvor vigtig musikken er. Vupti, så er der et lille break i musikken, som straks bliver brugt til en elegant pause, før damen føres videre i herlige, spjættende trin.

Det er også svært at undgå et lille vip med tæerne. Man bliver bare løftet med af rytmerne, hvad enten man påtænker det eller ej. Søren, der er 40 og it-mand, har tidligere danset meget salsa, men er gået fuldstændig over til Lindy Hop.

»Jeg kunne godt føle mig lidt intimideret i salsaen over, at mændene ligesom skulle 'blære sig' lidt med, hvor mange nye variationer, de kunne. Her handler det meget mere om at gå ind i musikken. Der er mange breaks eller et beat up og et beat down«.

Erik på 27 tilslutter sig: »Jo bedre man bliver, desto mere begynder man at fortolke musikken. Men samtidig handler Lindy Hop mere om at have det sjovt end at danse korrekt. Det er ikke en særlig scoreagtig dans«.

“ Jeg skulle bare lige prøve et par timer hos Heptown i København, men endte med at rejse to måneder til New York sidste vinter for at lære det der, hvor det kommer fra Trine Louise Koch

Erik begyndte at danse med en kæreste for fire år siden.

»Så skred hun. Jeg fik dansen, hun fik lejligheden«, siger han og ligner en, der fik fat i den lange ende.

»Det er bare så ... glad!«, når han at udbyde, før en herre hiver ham ud at danse. Øøøøh...? Faktisk er der flere både mænd og kvinder, der har dannet par med én af samme køn på gulvet. Bagefter forklarer herren, der stjal Erik, at det handler om at få en helhedsfornemmelse af, hvordan det er at føre og blive ført. Nick, der er fra Irland, underviser selv i Lindy Hop ved siden af jobbet som adjunkt på DTU.

Det er utæmmet

Apropos Nick er det faktisk løgn, at hér er så pæredansk. Her er både svenskere, schweizere, irere og andet godtfolk, så kutyten er, at man taler engelsk som hovedsprog. Begynderundervisningen foregår altid på engelsk, så alle kan være med. Hvilket i det hele taget er mottoet her.

»Det er en social dans«, siger Erik, der denne gang bortføres af en pige, som han kort efter kaster på tværs af lokalet på en vildt komisk måde. Hun har benene ud til siden, men underbenene bøjet op under sig, så det minder om dværgkastning.

»Kan du se, hvad jeg mener?«, spørger

salsa-Trine, der har hevet alle hårnålene ud, der var sat til ære for Politikens fotograf. Og byttet hælene og den knælange 30'er-kjole ud med flade sko og noget mere joggingagtigt.

»Man må gerne være lidt goofy i den her dans. Du kan bare ikke se lækker ud, samtidig med at du måske ligger oppe på ryggen afen mand og spræller med bene-ne, mens han bærer dig ud. Man kommer til at se skør ud i ansigtet, når det rigtigt går løs«.

Nu råbes der fra baren, at kagen er sat ned til fem kroner, og folk opfordres til at købe med hjem til kaffen. Klokken er lige

ved 18, og samtidig brøler bandets sangerinde, at dagens sidste dans bliver en 'Steel Jam', hvor alle må hugge partner fra alle. Forårssolen sender sine sidste stråler vandret ind i lokalet og lander i dusinvis af svedperler, der springer fra de gale på gulvet.

Trine tørrer sine egne røde kinder, før hun trækkes med. »Det blev jo fandeme forbudt i Tyskland under krigen. De unge blev for vilde. Der er en utæmmethed, en galskab i Lindy Hop. Musikken svinger, og de der fjederhop gør en lykkelig oven i bærret«.

sondagsliv@pol.dk

HER KAN DU LÆRE LINDY HOP

Smagsprøve. Man kan begynde med en gratis 'smagsprøve' i Københavns Studenterhus, Købmagergade 52, hvor der hver søndag holdes HepCat Café kl. 15-18. En times begynderundervisning kl. 15.30-16.30. Man behøver ikke medbringe dansepartner, og der kastes ikke med damerne.

Kurser. Hvis det fænger, kan man melde sig til kurser hos www.swingshoes.dk, www.swing-dans.dk, www.swingportalen.dk eller www.heptown.com, der dæk-

ker Øresundsregionen. Bliver man rigtig dygtig, er der showundervisning hos www.stompin.dk

Til hele Danmark. Det danske Lindy Hop-miljø er endnu lille og kun i København, men hvis en flok mennesker i provinsen ønsker en introduktion på deres skole eller i deres by, kan de kontakte Signe Frydenlund og Lasse Toft via Swingportalen.dk. De rejser gerne ud og udbreder kendskabet.

POMADE. Lars Munck holder 30er-stilen hele ugen. Foto: Jens Dresling

Ham 30'er-fyren

GERTRUD BAUN

For de fleste er det kun dansen. Senere kommer der måske lidt knælang kjole og Carmen Curlers eller vest og hat ind i billedet. I hvert fald til swingfesterne. For Lars Munck var det omvendt. Det var 30'er-stilen, der kom først. Han har netop holdt foredrag i Studenterhuset om herrernes tøjstil i 30'erne og 40'erne, da jeg ser ham første gang iført slips, stribet skjorte, vest og det mørke hår glattet helt tilbage med noget pomadehaløj.

Først da vi mødes nogle dage senere til en snak om Lindy Hoppens historie, går det op for mig, at han mener det alvorligt. Midt på Christianshavn står han iført mørkegrøn læderjakke uden på en skriggrøn cardigan og gabardinebukser og løfter sin filthat, da jeg kommer cyklende. Som et stærkt og insisterende tidsbillede midt i gademylderet.

Han er fra en livlig familie, der af gode grunde er vant til at kommunikere på flere planer. Og til at være anderledes. Når man vokser op i Holte med forældre, der begge er døve og ikke har forfærdeligt mange penge, giver det sig selv. Lars afreagerede sine kvælningsfornemmelser over Holte-miljøet ved at blive byens første hiphopper. Og gennem rollespil i Hareskoven. Han elskede i det hele taget enhver anledning til at klæde sig ud og med sig fra barndommen har han en stærk følelse af, at mennesker har ret til at være anderledes.

Stort i Sverige

Under et ophold i Stockholm som freelance illustratør af børnebøger blev Lars bidt af 'retro style living'. Det er ret udbredt i Sverige, og sammen med en svensk veninde begyndte han at se Ingrid Bergman-film. De var vilde med 30'erne og begyndte at gå i særlige tøjbutikker for at finde stilen.

De kom i det svenske rockabilly-miljø, der mest drejer sig om 1950'erne med store amerikanerbiler, James Dean og pinup-piger. Men der mødte de andre, der interesserede sig for 30'erne. Så udvidede de repertoiret og skaffede musikken. Det var swing, og hvad dansede man egentlig til det? På nettet fandt de noget om Lindy Hop og kort efter så de en annonce i avisen: »Kom og lær Lindy Hop på 'Chicago'«. Det er kun et år siden, at dansen blev en uundværlig del af Lars' liv, og han opsøgte straks miljøet, da han kom tilbage til København.

»Jeg dør, hvis jeg ikke får danset. Eller

jeg bliver i hvert fald frustreret. Der er så meget glæde og kærlighed i Lindy Hop«.

Det er der til gengæld ikke altid i at være retrofyr i København. Man kan godt blive råbt ad på gaden. Til gengæld har det vist sig at være en fordel i arbejdslivet. Da Lars i sommer lavede storyboard til filmen 'Erik Nietzsche – de unge år', der får premiere til efteråret, blev han nemlig hurtigt kendt som »ham 30'er-fyren« ude i filmbyen.

Om det går lige så glat i Hollywood vil snart vise sig. Med en anbefaling fra henholdsvis Thomas Vinterberg og Lars von Trier i lommen rejser Lars midt i april over for at prøve lykken. Han skal bo hos to rockabillyveninder, han mødte i Stockholm, og en fyr fra Lindy Hop-miljøet har også tilbudt lejlighed.

»Det er ligesom én stor familie, det miljø«. Og én ting er sikker: Los Angeles har både 30'er-folk og Lindy Hoppere, man kan slutte sig til.

sondagsliv@pol.dk

FÅ 30'ER-STILEN

Atelier Decor. Rømersgade 9, 1362 København K, tlf: 33 14 80 98. Second hand-butik.

Eigil Rasmussen. Falkoner Alle 120, 2000 Frederiksberg, tlf. 35 37 18 44. Storrygende frisør, som er dygtig til vintagefrisurer og kan give en gammeldags barbering. Meget rimelig i pris.

eBay – www.ebay.com Onlineauktioner, kig under kategorien med tøj, sko og tilbehør og søg efter 'swing' og 'vintage'.

Sivletto – www.sivletto.com Svensk onlinebutik (har også flot butik/garage i Stockholm). Mest rockabilly ting, men har godt tilbehør som hårbloster, pomader, stålkamme.

Hepcat Store – www.hepcat.se Svensk onlinebutik. Dansesko til swing, musik, hatte.

Old town – www.tinhouse.co.uk Meget flotte vintage tøj-reproduktioner (sender ikke til udlandet og tager ikke VISA).

Atomic Magazine – www.atomicmag.com Uundværligt månedsmagasin, hvis man er interesseret i 1930'er stil, design, musik, tøj, biler, film o.s.v.